

Verloskundige zorg onderbrengen in een nieuw model

Johannes Brug,
Onno van Schayck en
Koos van der Velden

Recente publicaties in de media over babysterfte hebben het vertrouwen in de verloskundige zorg ernstig aangetast. Vrouwen nemen het zekere voor het onzekere en kiezen voor gecontroleerde interventies in het ziekenhuis in plaats van het natuurlijke proces af te wachten. Een eensgezinde koers van alle betrokken beroeps-groepen moet het vertrouwen terugbrengen.

Sinds de stuurgroep Zwangerschap en geboorte haar advies heeft uitgebracht, ontstaan lokaal goede vormen van samenwerking tussen gynaecologen en verloskundigen.

Maar op systeemniveau moet méér gebeuren. Onlangs heeft de beroepsorganisatie van de gynaecologen, NVOG, gepleit voor één verloskundige organisatie waarin gynaecologen en verloskundigen samenwerken.

Wij willen hier twee belangrijke voorwaarden aan toevoegen. Dit betreft zowel de versterking van kennis en de positie van de verloskundige als de toekomstige taakverdeling en kostenbesparing die daarmee samengaan.

Gynaecologen en verloskundigen werken vanuit complementaire paradigma's, die elkaar in een goed zorgmodel aanvullen en versterken.

Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat beroepsgroepen elkaar erkennen in hun wetenschappelijke basis. Van oudsher wordt de HBO-opgeleide verloskundige gezien als degene die de normale zwangerschap en baring begeleidt tegenover de WO-gespecialiseerde gynaecoloog die vanuit medisch-wetenschappelijke oriëntatie ziekte diagnosticeert en behandelt.

Deze benadering creëert een gevaarlijke tegenstelling. De kennisbasis van de verloskundige is de

fysiologische verloskunde en het is onjuist om te denken dat daarvoor geen wetenschappelijke kennis nodig zou zijn. Verdervoegt de verloskundige haar multidisciplinaire benadering toe, waarin zij wetenschappelijke kennis vanuit de geneeskunde, gezondheids-wetenschappen, epidemiologie en psychologie integreert, onderzoekt en toepast.

Een samenwerkingsmodel van gynaecologen en verloskundigen dient de voorwaarden te scheppen om beide kennisdomeinen als essentieel voor de verloskundige zorg te erkennen. Hiervoor is het noodzakelijk dat verloskundigen net als gynaecologen wetenschappelijk worden opgeleid.

Dan de taakverdeling en de winst die dat oplevert. Uit onderzoek blijkt dat vrouwen met name ontevreden terugkijken op hun zwangerschap als zij gedurende de bevalling van huis naar het ziekenhuis worden overgedragen en daarbij van zorgverlener moeten wisselen op een soms zeer bedreigend moment van hun zwangerschap of bevalling.

Dit gegeven pleit voor meer continuïteit van zorg: de verloskundige die meegaat met de vrouw naar het ziekenhuis en daar de bevalling afmaakt, juist als er sprake is van de wens tot pijnbestrijding of noodzaak van intensievere medische bewaking.

Dat vraagt uitbreiding van haar bevoegdheden. Verloskundigen dienen hiertoe een wetenschappelijke opleiding te volgen die kennis van de eerstelijns en klinische verloskundige zorg en het wetenschappelijk denken en redeneren combineert en integreert.

Dit zorgmodel stelt de zorgbehoefte van vrouwen centraal, waarborgt de toegang tot zorg, is effectief in het gebruik en biedt de medische technologie wanneer die nodig is.

Bovendien is dit nieuwe model zeer kosteneffectief. Onderzoek toont aan dat er €100 mln te besparen is door efficiëntere zorg (zie het rapport Cebeon 2011). Dit biedt financiële ruimte voor de zo noodzakelijke investering in de verloskundige zorg en levert gezondheid op voor generaties. Daarom is het ons aller instemming waard.

Nieuw systeem Verloskunde

- Vertrouwen in verloskundige zorg aangetast door hoge babysterfte
- Duale systeem op hbo- en wo-basis voldoet niet meer
- Goede samenwerking tussen gynaecologie en verloskunde op structureel niveau nodig
- Wetenschappelijke opleiding voor beide disciplines en vervolgens uitbreiding bevoegdheden verloskundigen

Johannes Brug is hoogleraar Epidemiologie aan het VUmc en directeur van het EMGO-instituut voor onderzoek naar gezondheid en zorg; Onno van Schayck is hoogleraar Huisartsgeneeskunde aan het MUMC en directeur van CAPHRI; Koos van der Velden is hoogleraar Publieke Gezondheidszorg aan de Radboud Universiteit en voorzitter stuurgroep Zwangerschap en Geboorte.

fd.selections
zorg